

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κωδ.: 176 71 Αθήνα
Πληροφορίες: Χρ. Αραμπατζής
Τηλέφωνο: 210 928 7235
Email: charampatzis@minagric.gr

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ
Αθήνα: 21 - 09 - 2023
Αριθ. Πρωτ.: 10077/288599

ΠΡΟΣ: Ως ο Πίνακας Διανομής

Θέμα: Εμφάνιση στη Χώρα μας του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Spodoptera frugiperda* – Λήψη επισήμων μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς και την εξάλειψη του, σε εφαρμογή του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134.

Σχετ: Το με Α.Π.: ΕΠ1874/20-09-2023 έγγραφο του ΜΦΙ καθώς και την από 20/09/2023 ενημέρωση του.

Σχετικά με το αντικείμενο του θέματος σας ενημερώνουμε τα εξής:

1. Εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, προτεραιότητας για την Ε.Ε., *Spodoptera frugiperda* στις Περιφερειακές Ενότητες Λακωνίας και Ανατολικής Αττικής.

Σύμφωνα με το Α.Π.: ΕΠ1874/20-09-2023 και σχετική ενημέρωση της 20/09/2023 του ΜΦΙ, επιβεβαιώθηκε η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Spodoptera frugiperda* στις Περιφερειακές Ενότητες Λακωνίας και Ανατολικής Αττικής της Χώρας μας. Τα δείγματα του επιβλαβούς οργανισμού προέρχονται από συλλήψεις σε φερομονικές παγίδες που έχουν τοποθετηθεί στο πλαίσιο του Ετήσιου Εθνικού Προγράμματος Επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Το έντομο *Spodoptera frugiperda* αποτελεί ενωσιακό επιβλαβή οργανισμό καραντίνας για την Ε.Ε. [άρθρο 3, παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072] και συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω του σοβαρού δυνητικού οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού αντίκτυπου για το έδαφος της Ένωσης [άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1702].

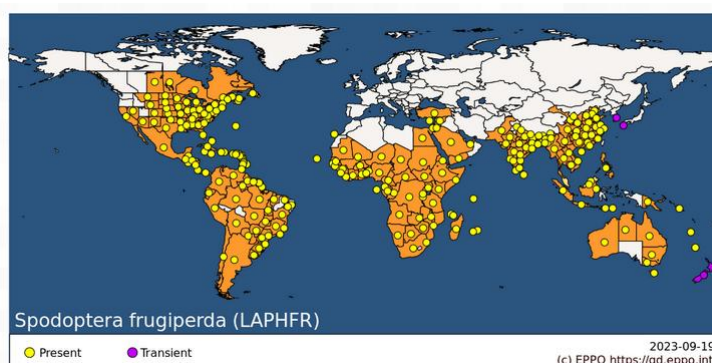
Για την πρόληψη της εισαγωγής, της εγκατάστασης και της διασποράς του *Spodoptera frugiperda* στο έδαφος της Ένωσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει ειδικά μέτρα σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2023/1134.

2. Βασικές πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Spodoptera frugiperda*:

Το είδος *Spodoptera frugiperda* ανήκει στην οικογένεια Noctuidae και είναι εξαιρετικά πολυφάγο. Έχει καταγραφεί σε πάνω από 350 είδη φυτών ξενιστών από περισσότερες από 75 οικογένειες, αν και προτιμά κυρίως τα φυτά της οικογένειας Poaceae. Πέρα από τα αγρωστώδη, σημαντικές ζημιές προκαλεί και καλλιέργειες όπως βαμβάκι, κράμβες,

κολοκυνθοειδή, φιστίκια, μηδική, κρεμμύδι, φασόλια, γλυκοπατάτα, τομάτες και άλλα σολανώδη (μελιτζάνες, πιπεριές, καπνός) και σε αρκετά καλλωπιστικά φυτά (χρυσάνθεμα, γαρύφαλλα και *Pelargonium* sp.) σε όλο τον κόσμο. Η ζημιά μπορεί να μειώσει σημαντικά την παραγωγή, ιδιαίτερα όταν το *Spodoptera frugiperda* απαντά σε μεγάλους πληθυσμούς. Αναλυτικός κατάλογος των φυτών ξενιστών του εντόμου παρατίθεται στο παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134.

Το είδος *S. frugiperda* είναι ιθαγενές των τροπικών και υποτροπικών περιοχών της Αμερικής. Το 2016 διαπιστώθηκε η παρουσία του στην Αφρική σε περιοχές της Νιγηρίας, του Σάο Τομέ, του Μπενίν και του Τόγκο, έκτοτε δε εξαπλώθηκε ταχύτατα σε πολλές χώρες της Αφρικής και σήμερα βρίσκεται σε περισσότερες από 30 Αφρικανικές χώρες. Το 2018 διαπιστώθηκε η παρουσία του εντόμου στην Ινδία, το 2019 η παρουσία του στην Αίγυπτο, το 2020 η παρουσία του στο Ισραήλ, το 2022 η παρουσία του στην Τουρκία, ενώ το 2023 διαπιστώθηκε στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι κλιματικές συνθήκες στη Μεσογείο θεωρούνται κατάλληλες για την εγκατάσταση του εντόμου και διαθέτουν μεγάλο αριθμό κατάλληλων φυτών ξενιστών. Στην εικόνα 1 παρουσιάζεται η παγκόσμια διασπορά του εντόμου.

Εικόνα 1: Η παγκόσμια κατανομή του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Spodoptera frugiperda*. Πηγή EPPO.

Η ωοτοκία του εντόμου λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της νύχτας. Το θηλυκό έντομο εναποθέτει τα αυγά του σε ομάδες των 150 έως 200 στα κατώτερα φύλλα των φυτών ξενιστών. Κάθε θηλυκό μπορεί να εναποθέσει περισσότερα από 1000 αυγά. Πολλές φορές τα αυγά εναποτίθενται σε δύο έως τέσσερα στρώματα και οι ωοπλάκες καλύπτονται από ένα στρώμα κίτρινου έως ροζ χρώματος προστατευτικού υλικού που παράγουν τα θηλυκά έντομα. Τα αυγά είναι σφαιρικά (0,75 mm διάμετρος) πράσινου χρωματισμού κατά την ωοτοκία που μετατρέπεται σε ανοικτό καφέ λίγο πριν την εκκόλαψη των προνυμφών. Ο χρόνος επώασης διαρκεί 2-3 ημέρες στους 20-30°C (Εικόνα 2).

Εικόνα 2: Αυγά του *S. frugiperda*. Πηγή EPPO, FAO.

Το έντομο έχει έξι προνυμφικές ηλικίες. Οι νεαρές προνύμφες είναι πρασινωπές με μαύρο κεφάλι και καθώς προχωράει η ηλικία τους είτε παραμένουν πράσινες ή γίνονται σκούρες

καφές με μαύρες ραχιαίες και σπειροειδείς γραμμές. Όταν οι προνύμφες αναπτύσσονται σε συνθήκες συνωστισμού η τελευταία προνυμφική ηλικία αποκτά σχεδόν μαύρο χρωματισμό κατά την μεταναστευτική τους φάση. Το μήκος των ανεπτυγμένων προνυμφών φτάνει τα 3-4 cm και κύριο χαρακτηριστικό για την αναγνώρισή τους είναι ότι φέρουν στην κεφαλή υπόλευκο σχηματισμό σε σχήμα Y, στην ραχιαία πλευρά του 8^ο κοιλιακού άρθρου έχουν μια ομάδα τεσσάρων κηλίδων σε διάταξη τετραγώνου, και στο 9^ο κοιλιακό άρθρο τέσσερις μικρότερες κηλίδες σε διάταξη αντεστραμμένου τραπεζίου (Εικόνα 3).

Εικόνα 3: Προνύμφες του *S. frugiperda*. Πηγή FAO

Μόλις η προνύμφη ολοκληρώσει την ανάπτυξή της πέφτει στο έδαφος όπου σε βάθος 2-8 cm σχηματίζει νυμφικό κελί από χώμα και μετάξινα νήματα εντός του οποίου μετατρέπεται σε νύμφη. Οι νύμφες έχουν λαμπερό καφέ χρωματισμό με μήκος που κυμαίνεται από 13-17 mm (Εικόνα 4).

Εικόνα 4: Νύμφες του *S. frugiperda*. Πηγή Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority

Τα ενήλικα έντομα εμφανίζουν φυλετικό διμορφισμό. Το μήκος του σώματος των ενήλικων αρσενικών είναι στα 1,6 cm με άνοιγμα πτερυγών στα 3,7 cm, ενώ τα θηλυκά είναι ελαφρώς μεγαλύτερα με μήκος σώματος στα 1,7 cm και με άνοιγμα πτερυγών στα 3,8 cm. Οι πρόσθιες πτέρυγες των αρσενικών είναι γκριζοί προς καφέ χρώματος και φέρουν μια ευδιάκριτη νεφροειδής κηλίδα που περιβάλλεται από μαύρου χρώματος περίγραμμα, μια καφέ κηλίδα και μια λευκή κηλίδα στο άκρο της πτέρυγας. Οι πρόσθιες πτέρυγες των θηλυκών είναι ποικιλόχρωμες με γκριζο και καφέ χρωματισμό με καφέ στίγματα και χωρίς τη λευκή κηλίδα που παρατηρείται στο άκρο της πτέρυγας των θηλυκών (Εικόνα 5).

Εικόνα 5: Ενήλικο θηλυκό (αριστερά) και αρσενικό (δεξιά) του *S. frugiperda*. Πηγή University of Florida

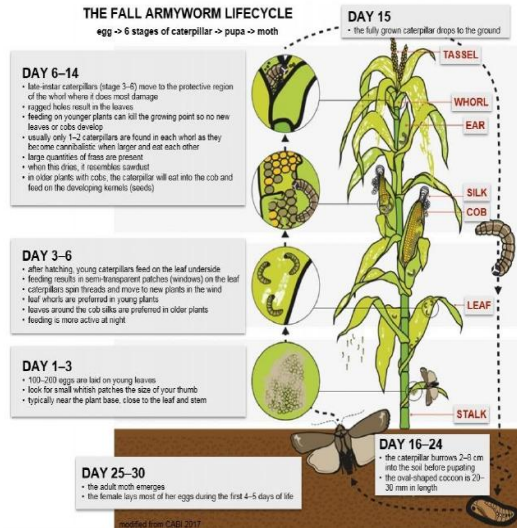
Το *Spodoptera frugiperda* ολοκληρώνει το βιολογικό του κύκλο σε περίπου 30 ημέρες εάν οι συνθήκες είναι ευνοϊκές (ημερήσια θερμοκρασία 28°C), ειδικά κατά τους ζεστούς καλοκαιρινούς μήνες, αλλά αυτός ο κύκλος μπορεί να παραταθεί σε 60-90 ημέρες εάν οι θερμοκρασίες είναι ψυχρότερες.

Το *Spodoptera frugiperda* δεν εμφανίζει το φαινόμενο της διάπαυσης, κατά συνέπεια, οι προσβολές αυτού του επιβλαβούς οργανισμού συμβαίνουν συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, όταν το επιτρέπουν οι συνθήκες.

Οι προνύμφες της πρώτης και της δεύτερης ηλικίας τρέφονται αγελαία στην κάτω επιφάνεια των φύλλων προκαλώντας χαρακτηριστική διάβρωση αυτών ενώ σε νεαρά φυτά είναι σύνηθες να καταστρέφονται και τα ακραία μεριστώματα. Οι μεγαλύτερες προνύμφες εμφανίζουν καβαλιστική συμπεριφορά ώστε τελικά μια με δύο προνύμφες σε κάθε θέση ανάπτυξης να επιβιώνουν. Το έντομο έχει έξι προνυμφικές ηλικίες. Η ταχύτητα ανάπτυξης καθορίζεται από τη θερμοκρασία και το είδος της τροφής και σε συνθήκες θέρους διαρκεί 14-21 ημέρες. Οι προνύμφες των τελευταίων προνυμφικών ηλικιών είναι νυκτόβιες και τρέφονται ατομικά εκτός από τις περιόδους που δημιουργούν ομάδες και μεταναστεύουν σε μεγάλες αποστάσεις αναζητώντας νέους ξενιστές. Η νύμφωση γίνεται συνήθως μέσα σε χωμάτινο κελί και διαρκεί 9-13 ημέρες. Τα ενήλικα, σύντομα μετά την εμφάνισή τους, πριν την έναρξη της ωοτοκίας, πετούν και μετακινούνται αρκετά χιλιόμετρα από την αρχική τους θέση. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις τα ενήλικα εμφανίζουν και μεταναστευτική συμπεριφορά όπου μετακινούνται σε πολύ μεγάλες αποστάσεις.

Τα ενήλικα ζουν 12 με 14 ημέρες. Η οριακή θερμοκρασία για την ανάπτυξη του *S. frugiperda* είναι 10,9°C, με βέλτιστη θερμοκρασία 28°C. Πάνω από 30°C τα φτερά των ενηλίκων τείνουν να παραμορφώνονται.

Η τάση των ενηλίκων εντόμων να μεταναστεύουν κατά την περίοδο της πρωτοκίας αποτελεί έναν πολύ αποτελεσματικό τρόπο εξάπλωσης και διασποράς του εντόμου σε μεγάλες αποστάσεις. Στις ΗΠΑ, έχει παρατηρηθεί ενήλικα του εντόμου να μετακινούνται από την πολιτεία του Μισισιπή στον Καναδά σε διάστημα 30 ωρών (Εικόνα 6).

Photos: ©FAO/Aung Ko Win, ©FAO Emergency Myanmar, ©PPD, ©CABI, ©USAID, GM: Bartone, ©D.Vissar, ©AKW

Εικόνα 6: Βιολογικός κύκλος του *S. frugiperda* σε φυτό αραβοσίτου. Πηγή CABI

Οι προνύμφες του εντόμου τρέφονται στα φύλλα των φυτών ξενιστών, τα νεαρά στελέχη, τους μεριστωματικούς ιστούς, και τα καρποφόρα όργανα των φυτών ξενιστών τους. Οι νεαρές προνύμφες καταναλώνουν την μια επιφάνεια των φύλλων και αφήνουν ανέπαφη την επιδερμίδα της άλλης πλευράς των φύλλων. Οι προνύμφες δεύτερης και τρίτης ηλικίας καταναλώνουν ολόκληρα τμήματα των φύλλων ξεκινώντας από την άκρη προς τον μίσχο. Οι μεγαλύτερων ηλικιών προνύμφες προκαλούν γενική αποφύλλωση των φυτών. Σε πολλές περιπτώσεις καταστρέφουν και τα ακραία μεριστώματα των φυτών. Οι μεγαλύτερης ηλικίας προνύμφες προσβάλλουν και τα καρποφόρα όργανα των φυτών. Για παράδειγμα καταστρέφουν τους σπάδικες του αραβοσίτου και τα καρύδια του βαμβακιού δημιουργώντας στοές διατροφής (Εικόνα 7).

Εικόνα 7. Συμπτώματα του *S. frugiperda*. Α, Βλάβη των προνυμφών σε φύλλα καλαμποκιού. Β Βλάβη των προνυμφών σε φυτό αραβοσίτου. C, Βλάβη των προνυμφών στο καλαμπόκι. D, Βλάβη των προνυμφών σε φύλλα καλαμποκιού. E, Ζημιές και περιπτώματα προνυμφών σε φυτό καλαμποκιού. F, Βλάβη των προνυμφών στα φύλλα βαμβακιού. G, Βλάβη των προνυμφών σε καρύδια βαμβακιού. Η, Βλάβη των προνυμφών σε σπάδικες καλαμποκιού.

Πηγή CABI

3. Νομικό πλαίσιο για την υποβοήθηση του έργου των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών.

1. **Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ

2. **Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)

3. Εκτελεστικός **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2072** της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2019, για τη θέσπιση ενιαίων όρων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 690/2008 της Επιτροπής και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2019 της Επιτροπής

4. Κατ' εξουσιοδότηση **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702** της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας.

5. **N. 2147/1952** (Α. 155). Περί προλήψεως και καταστολής των ασθενειών και εχθρών των φυτών και περί οργανώσεως τη φυτοπαθολογικής Υπηρεσίας.

6. Το άρθρο 23 του **v. 4691/2020** «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 108).

7. **ΠΔ 37 (Α' 94)**. Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 095, 7.4.2017, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ L 137, 24.5.2017, σ. 40), για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση εφαρμογής των κανόνων για την υγεία των φυτών και (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 317, 23.11.2016, σ. 4 και διορθωτικό ΕΕ L317, 1.10.2020, σ. 39), σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.

8. **ΚΥΑ αριθ. 12681/352865/16-12-2021 (Β' 5931)**. Εξειδίκευση καταμερισμού αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών φυτοϋγειονομικού ελέγχου, ορισμός επίσημων υπαλλήλων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών και καθορισμός διαδικασιών για τη διενέργεια των επίσημων φυτοϋγειονομικών ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 (L 095 και διορθωτικό L 137), που διεξάγονται για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία.

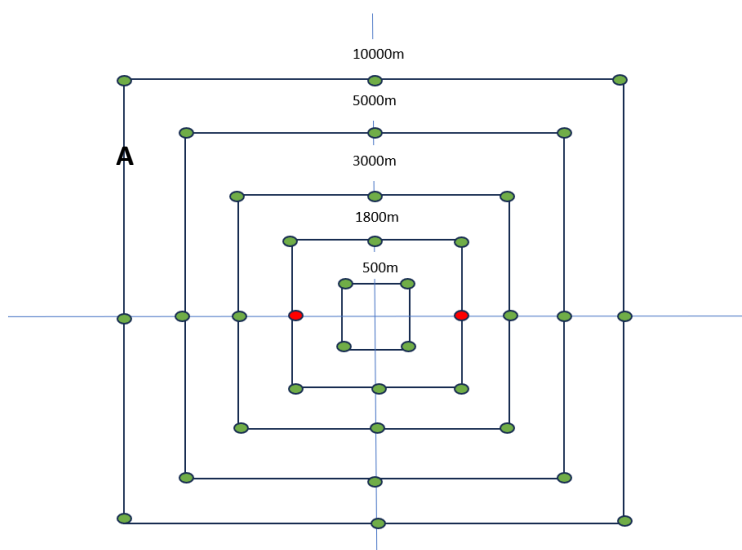
9. Εκτελεστικός **Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1134**. Σχετικά με τα μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής, της

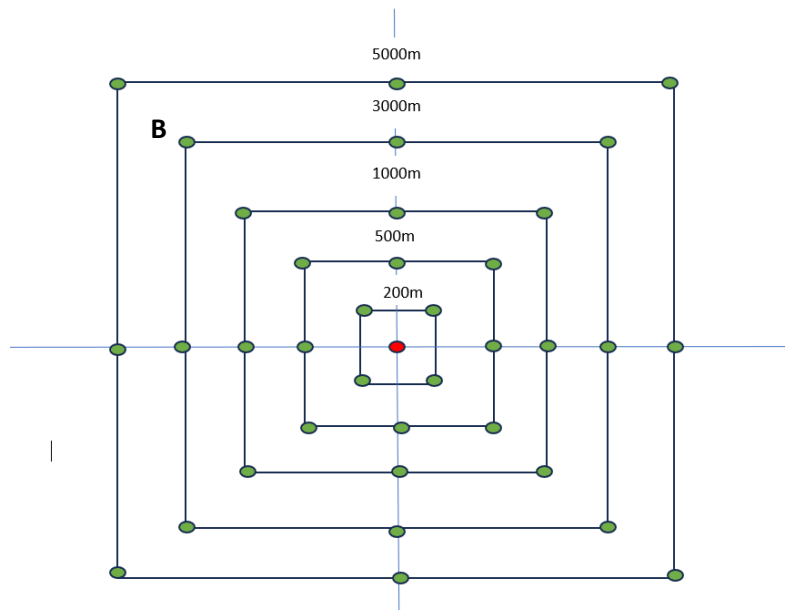
εγκατάστασης και της διασποράς στο έδαφος της Ένωσης του *Spodoptera frugiperda* (Smith), για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072 και την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/638.

4. Μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού

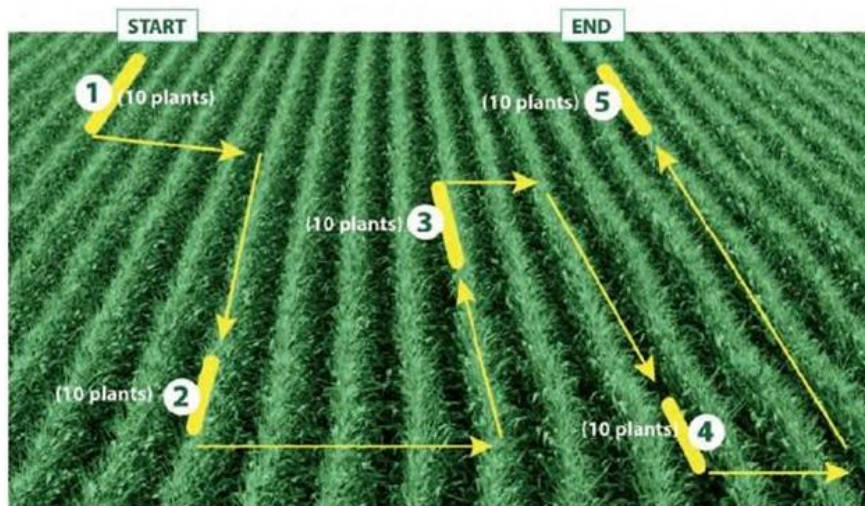
Οι φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων στις οποίες διαπιστώθηκε επίσημα το έντομο προβαίνουν άμεσα στα εξής:

- Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εμφάνιση του κρούσματος και τις αποστέλλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να σταλεί σχετική γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 32 και το Παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715. Η Υπηρεσία μας αποστέλλει, για διευκόλυνση των υπηρεσιών τον πίνακα του παραρτήματος ΙΙ ο οποίο περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που πρέπει να συμπληρώσουν οι υπηρεσίες και να μας αποστείλουν.
- Πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting survey) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας με την τοποθέτηση φερομονικών παγίδων σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα 1 αλλά και την πραγματοποίηση δειγματοληπτικών μακροσκοπικών ελέγχων στην ευρύτερη περιοχή, σε καλλιέργειες φυτών ξενιστών. Ένα προτεινόμενο μοτίβο πραγματοποίησης των μακροσκοπικών ελέγχων μπορεί να είναι το μοτίβο "W" (εικόνα 8). Σύμφωνα με αυτό, ο επιθεωρητής, κινείται στον αγρό ακολουθώντας πορεία σχήματος "W", θα εισέλθει τουλάχιστον 5 m μέσα στον αγρό, αποφεύγοντας τα όρια της καλλιέργειας, σταματώντας σε 5 διαφορετικές τοποθεσίες. Σε κάθε μία από αυτές τις 5 στάσεις επιθεωρεί 5-10 φυτά για συμπτώματα διατροφής του *S. frugiperda* ή για την παρουσία σταδίων του εντόμου. Όλα τα στοιχεία καταγράφονται μέσω της ηλεκτρονικής βάσης του προγράμματος επισκοπήσεων (surveys.bpi.gr) του ΜΦΙ.

Σχήμα 1: Σχέδιο δικτύου παγίδων με σκοπό τον προσδιορισμό της έκτασης της προσβολής (delimiting survey) (A: Λακωνία, B: Ανατολική Αττική-οι κόκκινες τελείες δείχνουν τη θέση των παγίδων με τις συλλήψεις του εντόμου, οι πράσινες τελείες δείχνουν τις θέσεις τοποθέτησης παγίδων-για τις θέσεις που είναι σε περιοχές εκτός της ζώνης καλλιέργειας ξενιστών πχ δάση, φυσική βλάστηση δεν θα τοποθετηθούν παγίδες).

Εικόνα 8: Πρότυπο "W" για χρήση στον μακροσκοπικό έλεγχο καλλιιεργειών φυτών ξενιστών του *S. frugiperda*. Πηγή: FAO.

- Ενημερώνουν τους καλλιεργητές φυτών ξενιστών καθώς και όλους του πιθανούς υπόχρεους/ενδιαφερόμενους στην περιοχή ευθύνης τους, για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Spodoptera frugiperda*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.
- Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, η ΔΑΟΚ καθορίζει την

οριοθετημένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 5 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134.

- Σύμφωνα με το άρθρο 7 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134 στις οριοθετημένες ζώνες λαμβάνει χώρα ειδικό πρόγραμμα επισκοπήσεων σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΜΦΙ.
- Σύμφωνα με το άρθρο 9 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134 στις προσβεβλημένες ζώνες, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα ακόλουθα μέτρα για την εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού:

α) κατάλληλες επεξεργασίες για την προστασία από τον συγκεκριμένο επιβλαβή οργανισμό, σε όλα τα στάδια της ανάπτυξής του, για τις οποίες λαμβάνονται υπόψη η μεταναστευτική φύση των ενήλικων ατόμων του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, η κατανομή των φυτών-ξενιστών και οι διατροφικές συνήθειες των προνυμφών του·

β) απαγόρευση της διακίνησης του ανώτερου στρώματος του εδάφους και των χρησιμοποιηθέντων καλλιεργητικών υποστρωμάτων εκτός της προσβεβλημένης ζώνης, παρεκτός εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις από τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες, υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών:

i) το χώμα ή το καλλιεργητικό υπόστρωμα έχει υπαχθεί σε κατάλληλα μέτρα για την εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού και έχει μεταφερθεί εντός κλειστών οχημάτων διασφαλίζοντας ότι δεν είναι δυνατή η διασπορά του επιβλαβούς οργανισμού·

ii) το χώμα ή το καλλιεργητικό υπόστρωμα έχει μεταφερθεί εντός κλειστών οχημάτων, διασφαλίζοντας ότι δεν είναι δυνατή η διασπορά του επιβλαβούς οργανισμού, και έχει θαφτεί βαθιά σε χώρο υγειονομικής ταφής.

- Για την διακίνηση συγκεκριμένων φυτών από τις οριοθετημένες ζώνες εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1134.
- Ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.
- Εντός των οριοθετημένων περιοχών, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την απειλή που συνιστά ο συγκεκριμένος επιβλαβής οργανισμός και σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποτροπή της περαιτέρω διασποράς του εκτός των εν λόγω περιοχών. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι το ευρύ κοινό και οι επαγγελματίες γνωρίζουν την οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών.
- Εφόσον εντός των οριοθετημένων περιοχών υπάρχουν φυτώρια, Garden centers ή κεντρικές ανθαγορές, τότε εντός των εγκαταστάσεών τους, επιθεωρήσεις και μέτρα λαμβάνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των οικείων τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΑΕ) του ΥπΑΑΤ.

5. Μέτρα που πρέπει να ληφθούν στις περιοχές της χώρας που δεν έχει διαπιστωθεί επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου:

- Εντατικοποιήσουν του ελέγχους σε όλες τις επιχειρήσεις που διακινούν φυτά ξενιστές του εντόμου.
- Διενεργούν ελέγχους σε αγρούς και σπωρώνες και εντατικοποιούν την συλλογή δειγμάτων στο πλαίσιο του προγράμματος επισκοπήσεων έτους 2023.
- Στις περιοχές αρμοδιότητας τους, ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.
- Γνωστοποιούν τις ενέργειες που έχουν γίνει στην περιοχή αρμοδιότητας τους σχετικά με ελέγχου και με την πληροφόρηση των εμπλεκόμενων φορέων (ημερίδες, έκδοση φυλλαδίων, Δελτία τύπου, άρθρα σε εφημερίδες, κλπ). προκειμένου να συντονίζεται καλύτερα η ενημέρωση των εμπλεκόμενων.

6. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων.

Όλες οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, στις περιοχές αρμοδιότητας τους, προβαίνουν άμεσα σε ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Sprodoptera frugiperda*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων. Για το λόγο αυτό η υπηρεσία μας έχει συντάξει σχετικό φυλλάδιο (παράρτημα ΙΙΙ).

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι

Παράρτημα ΙΙ

Παράρτημα ΙΙΙ

**Η Προϊσταμένη της Δ/σης
Προστασίας Φυτικής Παραγωγής**

Δρ Αν. Μαυρίδου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ: 1) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- α) Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου, (υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
- β) Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πολ/στικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων
- γ) Δ/νσεις Αποκεντρωμένων Δομών (Με την παράκληση ενημέρωσης των ΤΑΑ & Ε)

2) Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

- α) Τμήμα Δασοπροστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος
- β) Γενική Γραμματεία Δασών
Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής
 - i) Διευθύνσεις Δασών
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
 - ii) Δασαρχεία.
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
 - iii) Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών
Έδρες τους

3) Αυτοδιοίκηση

- α) Περιφερειακές Ενώτητες.
Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.
(υπόψη: φυτοϋγειονομικών ελεγκτών)
Έδρες τους
- β) Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών
Έδρες τους

4) Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι)

Υπόψη: Επίσημο Εργαστήριο

5) ΥΠΑΑΤ, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ».

Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (Ι.Δ.Ε.)
Εργαστήριο Δασικής Εντομολογίας και Νηματωδών
Ειδικός ερευνητής: Δρ. Αβτζής Δημήτριος.

ΚΟΙΝ.:

1. Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
3. Γραφείο Προϊστάμενου Γενικής Δ/σης Γεωργίας
4. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Δ/σης Τροφίμων
5. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/σης Αποκεντρωμένων Δομών
6. Γραφείο Προϊστάμενου Δ/σης Ποιότητας & Ασφάλειας Τροφίμων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος φυτών-Ξενιστών

<i>Abelmoschus esculentus</i> (L.) Moench	<i>Convolvulus arvensis</i> L.
<i>Acalypha</i> L.	<i>Cucumis melo</i> L.
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	<i>Cucumis sativus</i> L.
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	<i>Cucurbita argyrosperma</i> K.Koch
<i>Alcea rosea</i> L.	<i>Cucurbita maxima</i> Lam.
<i>Allium cepa</i> L.	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.
<i>Allium sativum</i> L.	<i>Cynara cardunculus</i> L.
<i>Amaranthus quitensis</i> Kunth	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.
<i>Amaranthus spinosus</i> L.	<i>Cyperus rotundus</i> L.
<i>Andropogon virginicus</i> L.	<i>Dactyloctenium aegyptium</i> (L.) Willd.
<i>Arachis hypogaea</i> L.	<i>Dahlia pinnata</i> Cav.
<i>Asclepias</i> L.	<i>Dendranthema grandiflorum</i> (Ramat.) Kitam.
<i>Asparagus officinalis</i> L.	<i>Dianthus</i> L.
<i>Asplenium nidus</i> L.	<i>Digitaria</i> Haller
<i>Atropa belladonna</i> L.	<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop.
<i>Avena sativa</i> L.	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link
<i>Avena strigosa</i> Schreb.	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P.Beaurv.
<i>Beta vulgaris</i> L.	<i>Eleusine indica</i> (L.) Gaertn.
<i>Brassica napus</i> L.	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould
<i>Brassica oleracea</i> L.	<i>Eremochloa ophiuroides</i> Hack.
<i>Brassica rapa</i> L.	<i>Eriochloa punctata</i> (L.) Ham.
<i>Cajanus cajan</i> (L.) Huth	<i>Eryngium foetidum</i> L.
<i>Capsicum</i> L.	<i>Eucalyptus camaldulensis</i> Dehnh.
<i>Carduus</i> L.	<i>Eucalyptus urophylla</i> S.T.Blake
<i>Carex</i> L.	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench
<i>Carica papaya</i> L.	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.
<i>Carya illinoensis</i> (Wangenh.) K.Koch	<i>Ficus</i> L.
<i>Cenchrus incertus</i> M.A.Curtis	<i>Fragaria ananassa</i> (Duchesne ex Weston) Duchesne ex Rosier
<i>Chenopodium album</i> L.	<i>Fragaria chiloensis</i> (L.) Mill.
<i>Chenopodium quinoa</i> Willd.	<i>Fragaria vesca</i> L.
<i>Chloris guyana</i> Kunth	<i>Gladiolus</i> L. and <i>Gladiolus</i> L. hybrids
<i>Chrysanthemum</i> L.	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.
<i>Cicer arietinum</i> L.	<i>Gossypium herbaceum</i> L.
<i>Cichorium intybus</i> L.	<i>Gossypium hirsutum</i> L.
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. & Nakai	<i>Helianthus annuus</i> L.
<i>Citrus aurantium</i> L.	
<i>Citrus limon</i> (L.) Osbeck	
<i>Citrus reticulata</i> Blanco	
<i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck	
<i>Codiaeum variegatum</i> (L.) A.Juss.	
<i>Coffea arabica</i> L.	

Hevea brasiliensis (Willd. ex Juss.) Müll.Arg.
Hibiscus cannabinus L.
Hordeum vulgare L.
Ipomoea batatas (L.) Lam.
Ipomoea purpurea (L.) Roth
Lactuca sativa L.
Lespedeza bicolor Turcz.
Linum usitatissimum L.
Lolium multiflorum Lam.
Malpighia glabra L.
Malus domestica (Suckow) Borkh.
Mangifera indica L.
Maranta L.
Medicago sativa L.
Megathyrsus maximus (Jacq.) B.K.Simon & S.W.L.Jacobs
Melilotus albus Medik.
Miscanthus giganteus J.M.Greef & Deuter ex Hodk. & Renvoize
Momordica L.
Mucuna pruriens (L.) DC
Musa paradisiaca L.
Nicotiana tabacum L.
Oryza sativa L.
Panicum miliaceum L.
Panicum virgatum L.
Paspalum dilatatum Poir.
Paspalum distichum L.
Paspalum fimbriatum Kunth
Paspalum notatum Flügge
Paspalum urvillei Steud.
Passiflora laurifolia L.
Pelargonium l'Hérit. ex Ait.
Pennisetum clandestinum Hochst. ex Chiov.
Pennisetum glaucum (L.) R.Br.
Phalaris canariensis L.
Phaseolus lunatus L.
Phaseolus vulgaris L.
Phleum pratense L.
Pinus caribaea Morelet
Piper L.
Picum sativum L.
Platanus occidentalis L.
Plumeria Tourn. ex L.
Plumeria rubra L.
Poa pratensis L.
Poa pratensis L.
Portulaca oleracea L.
Prunus persica (L.) Batsch
Psidium guajava L.
Pueraria montana (Lour.) Merr.
Pyrus communis L.
Raphanus sativus L.
Ricinus communis L.
Rosa L.
Saccharum officinarum L.
Schlumbergera truncata (Haw.) Moran
Secale cereale L.
Sesamum indicum L.
Setaria italica (L.) P.Beauv.
Setaria parviflora (Poir.) Kerguelen
Setaria viridis (L.) P.Beauv.
Solanum aethiopicum L.
Solanum lycopersicum L.
Solanum macrocarpon L.
Solanum melongena L.
Solanum tuberosum L.
Sorghum bicolor (L.) Moench
Sorghum caffrorum (Retz.) P.Beauv.
Sorghum halepense (L.) Pers.
Sorghum sudanense (Piper) Stapf
Spinacia oleracea L.
Tanacetum cinerariifolium (Trevis.) Sch.Bip.
Taraxacum officinale F.H.Wigg.
Terminalia catappa L.
Trifolium Tourn. ex L.
Trifolium incarnatum L.
Trifolium pratense L.
Trifolium repens L.
Triticum aestivum L.
Urochloa decumbens (Stapf) R.D.Webster
Urochloa mutica (Forssk.) T.Q.Nguyen
Urochloa ramosa (L.) T.Q.Nguyen
Urochloa texana (Buchl.) R.D.Webster
Urtica dioica L.
Vicia faba L.
Vigna unguiculata (L.) Walp.
Viola L.
Vitis vinifera L.
Wisteria sinensis (Sims) DC.
Xanthium strumarium L.
Zea mays L.
Zingiber officinale Roscoe
Zoysia Willd.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

HARMFUL ORGANISM NOTIFICATION FORM

(Based on Annex of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)

1.	Notification from NPPO of:	
2.	Responsible Person:	-Name: -Telephone number: -Email:
3.	Report sent in (date):	
4.	Scientific name of the harmful organism (including as appropriate the pathovar):	
5.	Categorization of the pest (Quarantine pest, EU Annexes, EPPO A1/A2, Alert List, none):	
6.	Executive summary (Summary of the information in points 8 to 17) :	
7.	Deadlines for submission of notification (according to Article 32 of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)	- (1) partial notification in accordance with Article 32(1) or 32(2) ☐ - (2) notification in accordance with Article 32(3) ☐ - (3) update of the notification in accordance with Article 32(4) ☐ - (4) closing note indicating the termination of the taken measures and the reasoning for such termination. ☐ Reasons for termination:.....
8.	Location of presence of harmful organism (give suitable and appropriate details):	-Administrative region:..... -Nomenclature of Eurostat territorial units (NUTS):

		<p>-GPS coordinates:</p> <p>-Map(s):</p>
9.	Reason for notification: (e.g First report / Updated situation / Eradication / New pest....)	
		<p>-(1) first confirmed or suspected presence of the harmful organism in the territory of the Member State concerned ☐</p> <p>-(2) confirmed or suspected appearance of the harmful organism in part of the territory of the Member State concerned, in which its presence was previously unknown. ☐</p> <p>-(3) where applicable, indication that the harmful organism appeared in part of the territory of the Member State concerned, in which that harmful organism had been previously present but eradicated. ☐</p> <p>-Other (please explain) ☐</p>
10.	Pest status of the <u>area</u> where the harmful organism has been found present, after the official confirmation (Please indicate with explanatory note)	
		<p>(1) Present: in all parts of the area concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in specific parts of the area concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the area where host plants are not grown ☐</p> <p>(4) Present: under eradication ☐</p> <p>(5) Present: under containment ☐</p> <p>(6) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(7) Absent: Pest found present but eradicated ☐</p> <p>(8) Absent: Pest found present but no longer present for reasons other than eradication ☐</p>

		<p>(9) Transient (the presence of the harmful organism is not expected to lead to establishment): non-actionable ☐</p> <p>(10) Transient: actionable, under surveillance ☐</p> <p>(11) Transient: actionable, under eradication ☐</p> <p>(12) Other ☐</p>
	<i>Explanatory note:</i>	
11.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>before</u> the official confirmation of the presence, or suspected presence, of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		<p>(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐</p> <p>(4) Present: Seasonally ☐</p> <p>(5) Present: under eradication ☐</p> <p>(6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐</p> <p>(7) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(8) Absent: no pest records ☐</p> <p>(9) Absent: Pest eradicated ☐</p> <p>(10) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication ☐</p> <p>(11) Absent: Pest records invalid ☐</p>

		<p>(12) Absent: Pest records unreliable ☐</p> <p>(13) Absent: intercepted only ☐</p> <p>(14) Transient: non-actionable ☐</p> <p>(15) Transient: actionable, under surveillance ☐</p> <p>(16) Transient: actionable, under eradication ☐</p> <p>(17) Other ☐</p>
	<i>Explanatory note:</i>	
12.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>after</u> the official confirmation of the presence of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		<p>(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐</p> <p>(3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐</p> <p>(4) Present: Seasonally ☐</p> <p>(5) Present: under eradication ☐</p> <p>(6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐</p> <p>(7) Present: at low prevalence ☐</p> <p>(8) Absent: Pest eradicated ☐</p> <p>(9) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication</p> <p>(10) Absent: Pest records invalid</p> <p>(11) Absent: Pest records unreliable</p>

		(12) Absent: intercepted only ☐ (13) Transient: non-actionable ☐ (14) Transient: actionable, under surveillance ☐ (15) Transient: actionable, under eradication ☐ (16) Other ☐
	<i>Explanatory note:</i>	
13.	Information relating to the finding, sampling, testing and confirmation of the harmful organism:	
	- Date of finding	
	- Date of official confirmation of the harmful organism's identity.	
	- How the presence or appearance of the harmful organism was found (Where applicable, indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate), and a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s). In the case of options (3) and (4), indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate). Possible submission of a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s)).	(1) pest related official survey ☐ (2) survey related to an existing or eradicated outbreak of a harmful organism ☐ (3) phytosanitary inspections of any type ☐ (4) trace back and forward inspection related to the specific presence of the harmful organism concerned ☐ (5) official inspection for purposes other than phytosanitary ones ☐ (6) information submitted by professional operators, laboratories or other persons ☐ (7) scientific information ☐ (8) other (please specify) ☐

	- Sampling for laboratory analysis (information concerning the sampling procedure for laboratory analysis, including date, method, and sample size).	
	- Laboratory (name and the address of the laboratory(ies) involved in the identification of the harmful organism concerned).	
	- Diagnostic method. (information on the protocol used for the identification of the harmful organism)	
14.	Information related to the infested area, and the severity and source of the outbreak in that area.	
	- Size and delimitation of the infested area.	<p>(1) infested surface (m2, ha, km2):</p> <p>(2) number of infested plants (pieces):</p> <p>(3) volume of infested plant products (tons, m3):</p> <p>(4) GPS coordinates, or any other specific description, of the delimitation of the infested area.:</p>
	- Characteristics of the infested area and its vicinity. (For each option, indication whether the respective infestation concerns one or more of the following elements: plants for planting, other plants, or plant products).	<p>(1) Open air – production area ☐</p> <p>(1.1) field (arable, pasture) ☐</p> <p>(1.2) orchard/vineyard ☐</p> <p>(1.3) nursery ☐</p> <p>(1.4) forest. ☐</p> <p>(2) Open air – other ☐</p> <p>(2.1) private garden ☐</p> <p>(2.2) public sites ☐</p> <p>(2.3) conservation area ☐</p> <p>(2.4) wild plants in areas other than conservation areas ☐</p> <p>(2.5) other, with specification of the particular case ☐</p>

		<p>(3) Physically closed conditions ☐</p> <p>(3.1) greenhouse ☐</p> <p>(3.2) private site, other than greenhouse ☐</p> <p>(3.3) public site, other than greenhouse ☐</p> <p>(3.4) other, with specification of the particular case ☐</p>
	<p>- Host plants in the infested area and its vicinity (Indication of the scientific name of host plants in that area. Additional information is possible concerning the density of host plants in the area, with reference to cultivation practices, specific characteristic of the habitats, or information about susceptible plant products, produced in the area).</p>	
	<p>- Infested plant(s), plant product(s) and other object(s) (Indication of the scientific name of the infested host plant(s). Submission of the variety and, for plant products, the type of the commodity, as appropriate, is possible).</p>	
	<p>- Vectors present in the area (the scientific name of the vectors at least at genus level).</p>	
15.	Severity of the outbreak.	
16.	Source of the outbreak.	
17.	Official phytosanitary measures.	
	<p>- Adoption of official phytosanitary measures (In the case of establishment of a demarcated area, indication under options (1), (2) and (3), whether those measures are taken in or outside that area. In case of option (5), indication of the reason for not taking any official phytosanitary measures).</p>	<p>(1) Official phytosanitary measures in the form of chemical, biological or physical treatment have been taken ☐</p> <p>(2) Official phytosanitary measures, other than measures in the form of chemical, biological or physical treatment, have been taken ☐</p> <p>(3) Official phytosanitary measures will be taken ☐</p> <p>(4) Decision on whether official phytosanitary measures will be taken is pending ☐</p>

		(5) No official phytosanitary measures. ☐
	- Date of adoption of the official phytosanitary measures (In case of temporary measures, indication of their expected duration).	
	- Identification of the area covered by the official phytosanitary measures (Indication of the method used to identify the area covered by the official phytosanitary measures. In case surveys were carried out, the results of those surveys).	
	- Objective of the official phytosanitary measures.	(1) eradication ☐ (2) containment, in case eradication is impossible ☐
	- Measures affecting the movement of goods (In the case of option (1), description of the measures).	(1) measures affect import into or movement within the Union of goods ☐ (2) measures do not affect import into or movement within the Union of goods ☐
	- Specific surveys (In case surveys are carried out as part of official phytosanitary measures, indication of their methodology, duration and scope).	
18.	Pest risk analysis / assessment (In case of options (3) and (4), description of the major findings, and attachment of the respective pest risk analysis or indication of the source where that analysis can be found).	(1) Pest risk assessment is not request for those pests referred to in points (a) and (b) of the first paragraph of Article 11, or subject to measures referred to in the second subparagraph of Article 30(1) of Regulation (EU) 2016/2031 ☐ (2) Pest risk analysis, or preliminary pest risk analysis, under development ☐ (3) Preliminary pest risk analysis exists ☐ (4) Pest risk analysis exists ☐ (5) Assesment of the risk presented by non – regulated pest was done by means other than a preliminary pest risk assessment ☐

19.	References/Links: (if available, provide references to publications/websites where the pest record has already been published and to other useful sources of information if the pest concerned is not well known)	
20.	Request to the Commission to submit the information of the notification to EPPO	Yes: ☐ No: ☐

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Spodoptera frugiperda

Επιβλαβής Οργανισμός Καραντίνας που προσβάλλει το καλαμπόκι και πολλά άλλα είδη

Images: EPPO website

Ι Φ Μ Α Μ Ι Ι Α Σ Ο Ν Δ

Πως μοιάζει;

- Ενήλικα έντομα (φώτο 1): Καφέ-γκρί αποχρώσεις σε ποικιλόμορφα σχήματα. Το κάτω μέρος των φτερών ανοικτόχρωμο.
- Προνύμφη (φώτο 2): Καφέ/πράσινο αποχρώσεις με λευκές διαμήκειες γραμμές, με μαύρες τελείες. Στο τελευταίο κοιλιακό τμήμα 4 τελείες είναι διατεταγμένες σε τετράγωνο

Που εντοπίζεται;

- Προνύμφη: τρέφεται με το φύλλωμα ή τον καρπό προκαλώντας σημαντικές ζημιές.
- Φυτά ξενιστές: μεγάλο εύρος ξενιστών γεωργικής σημασίας
- Κύριοι ξενιστές: Καλαμπόκι (*Zea mays*), Ρύζι (*Oryza sativa*), Βαμβάκι (*Gossypium hirsutum*), Πιπεριές (*Capsicum annum*), Μελιτζάνα (*Solanum melongena*), Γαρύφαλλα (*Dianthus sp.*), Χρυσάνθεμα (*Chrysanthemum sp.*), Πελαργόνιο (*Pelargonium*)

Πόσο επιζήμιο είναι;

- Σε σοβαρές προσβολές ο καρπός και το φύλλωμα παρουσιάζουν έντονα συμπτώματα και χωρίς λήψη μέτρων οι καρποί καθίστανται μη εμπορεύσιμοι.
- Σοβαρές ζημιές προκαλούνται στα είδη: καλαμπόκι, σόργο, ζαχαροκάλαμο, βαμβάκι

Επιστημονική ονομασία:

Spodoptera frugiperda

Φυτοϋγειονομικό καθεστώς:

Επιβλαβής οργανισμός
καραντίνας

Γεωγραφική κατανομή:

Spodoptera frugiperda

Παρόμοια είδη:

Spodoptera littoralis

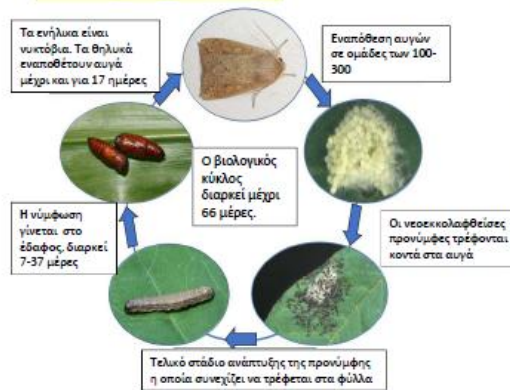

Helicoverpa armigera

- *Spodoptera littoralis* → (Σποντόπτερα): προσβάλλει πυτεριές, κραμβοειδή, λαχανικά κ.α.
- *Helicoverpa armigera* → (πράσινο σκουλήκι): προσβάλλει βαμβάκι, τομάτες, λαχανικά, καλαμπόκι κ.α.
- Και τα δύο είδη είναι ευρέως διαδεδομένα στην Ελλάδα.

Βιολογικός κύκλος

Τρόπος διασποράς

- Το έντομο μπορεί να πετάξει μέχρι και 100 Km την ημέρα. Μετακίνηση σε μεγάλες αποστάσεις μέσω αέριων μαζών.
- Μέσω εμπορίου των μολυσμένων καρπών καρπών καλαμποκιού, πιπεριάς, τομάτας και άλλων ξενιστών.
- Μέσω των φυτών προς φύτευση των ειδών καλαμποκιού, χρυσάνθεμο, γαρύφαλλο κ.α.

Αντιμετώπιση

- Χρήση παγίδων (φερομονικών ή φωτός).
- Χρήση εγκεκριμένων εντομοκτόνων.
- Καταστροφή προσβεβλημένων φυτών ή/και καρπών.
- Συστηματικό έλεγχο των καλλιεργειών για τη διαπίστωση τυχόν συμπτωμάτων και άμεση ενημέρωση των αρμόδιων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών (ΔΑΟΚ και ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) σε περίπτωση εντοπισμού τους.

Μεθόδοι επισκόπησης

- Μακροσκοπικός έλεγχος σε καλλιεργείες καλαμποκιού, ρυζιού, βαμβακιού και σολανοειδών και σε καρπούς για εντοπισμό σταδίων του εντόμου ή εντοπισμό συμπτωμάτων στους καρπούς και στα φύλλα.
- Χρήση παγίδων (φερομονικών ή φωτός) κατά την περίοδο πτήσης των εντόμων (Μάρτιο-Οκτώβριο).
- Η επιβεβαίωση παρουσίας του εντόμου γίνεται από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτο.

Επικοινωνήστε μαζί μας

Σε περιπτώσεις υπόπτων συμπτωμάτων επικοινωνείτε με τα τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Π.Ε της Χώρας καθώς και με το τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υ.Π.Α.Τ (Email: planthealth@minagric.gr)